

کلیات تبلیغ از نگاه قرآن

1- تاریخ تبلیغ:

«وَ إِنْ مِنْ أُمّةٍ إِلَّا خَلَّا فِيهَا نَذْيَرٌ»(1)؛
«وَ هِيجَ امْتَى نَبُودَهُ مَكْرَ آنَكَهُ در آن هشدار دهنده‌ای گذشته است.»

2- اهمیت تبلیغ:

«وَ مَنْ أَحْسَنَ قَوْلًا مِمْمَنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ...»(2)؛
«وَ كَيْسَتْ خُوش سخن‌تر از کسی که (مردم را) به سوی خداوند دعوت کند.»

3- دامنه و قلمرو تبلیغ:

محدود به مکان و زمان خاصی نیست. پیامبر اکرم‌صلی الله علیه وآلہ برای بسیاری از سران کشورها مثل یمن، حبشه، روم، ایران، یمامه، دعوتنامه نوشتند.

4- ضرورت تبلیغ:

«وَ لَتَكُنْ مِنَ الْكُفَّارِ أُمّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ...»(3)؛
«باید از میان شما مسلمانان گروهی باشند که دیگران را به خیر و نیکی دعوت کنند.»

5- اهداف و محتوای تبلیغ:

«وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمّةٍ رَسُولًا أَنْ أَعْبُدُوا اللَّهَ وَ أَجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ...»(4)؛

«و ما در هر امّتی رسولی برانگیختیم که (تا به مردم بگویند) خدای را بپرستید و از طاغوت (و هرمعبدی جز خدا) اجتناب کنید.»

«دَعَا كُمْ لِمَا يُحِبُّ يُكْمِ»(5)؛

«مَنْ خَوَانَدْ شَمَ رَا تَ زَنَدْ كَنَدْ شَمَ رَا»

6- ابزار تبلیغ:

الف: «عَلَّمَهُ الْبَيَان»(6)؛ «خداوند به انسان بیان (و قدرت انتقال از راه سخن) تعلیم فرمود.

ب: قلم: «ن و القلم و ما يسطرون»(7)؛ «قسم به قلم و آن چه بدان می‌نگارند.»

7- آثار تبلیغ:

«لَقَدْ مَنَ اللَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ إِذْ بَعَثَ فِيهِمْ رَسُولًا مِنْ أَنفُسِهِمْ يَتَلَوُوا عَلَيْهِمْ ءَايَاتِهِ وَ يُزَكِّيْهِمْ وَ يُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَ الْحِكْمَةَ...»(8)؛

«همانا خداوند بر مؤمنان مذت گذاشت آنگاه که در میان آنها پیامبری از خودشان برانگیخت تا آیات خدا را بر آنها تلاوت کند (دادن آگاهی) و مردم را پاک کرده (خودسازی) و به آنان کتاب

(آشناي با کلام خدا) و حکمت بیا موزد.»

8 - حقوق مبلغ:

پیا مبرصلی الله علیه وآل‌ه فرماید:

«الْمَعْلُومُونَ خَيْرُ النَّاسِ، اعْطُوهُمْ فَلَا تَسْتَأْجِرُوهُمْ»(9):

«علمان (و مبلغان) بهترین مردم اند به آنان (مال) عطا کنید، و اجیرشان نگیرید.»

9- فضیلت و پاداش تبلیغ و مبلغ:

«وَ مَنْ أَحْبَيْهَا فَكَانَ أَحْبَّهَا إِنَّ اللَّهَ جَمِيعًا»(10):

«و هرکس انسانی را زنده کند (و از مرگ یا انحراف نجات دهد) گویا همه مردم را زنده کرده است.»

پیامبر اکرمصلی الله علیه وآل‌ه:

«و ادع الناس الى الاسلام و اعلم ان لك بكل ما اجابك عتق رقبه من ولد یعقوب»(11):

«مردم را به اسلام دعوت کن و بدان، در مقابل هرکسی که تو را اجابت کند، ثواب آزادی یک بندۀ از فرزندان یعقوب برایت نوشته خواهد شد.»

(1) فاطر، 24.

(2) فصلت، 33.

(3) آل عمران، 104.

(4) نحل، 36.

(5) انفال، 24.

(6) الرّحمن، 3.

(7) قلم، 1.

(8) آل عمران، 164.

(9) تبلیغ در قرآن و حدیث، 54.

(10) مائدہ، 32.

(11) وسائل الشیعه، ج 11، ص 448.